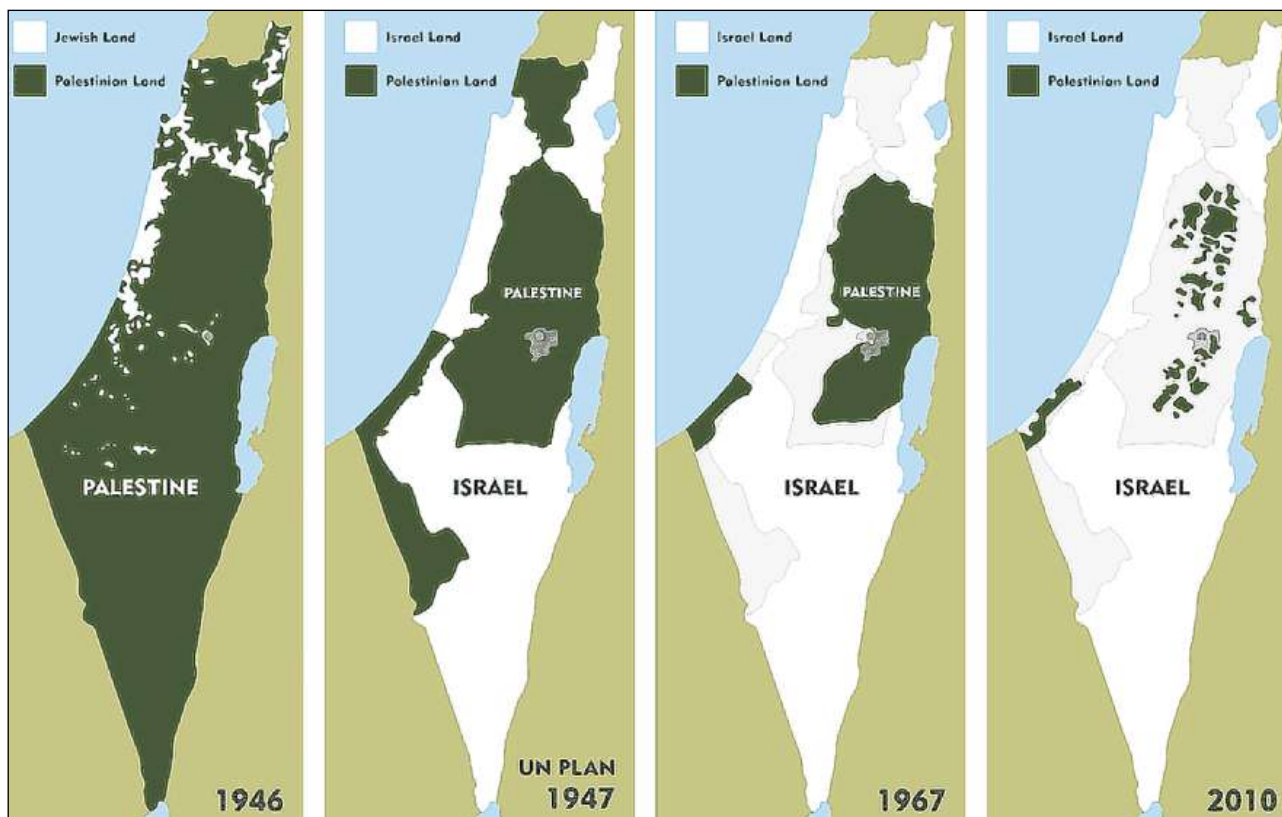

Appel per la concordia en Palestina

Persunalitads giudaicas en Europa pretendan cunvegna da basa

DA GUIU SOBIELA-CAANITZ

■ I n'è betg reussi a John Kerry, ministre d'affars externs dals Stadis unids, da metter ad ir trattativas da convivenza tranter l'Israel (strusch otg milliuns olmas) e l'autorità palestinaisa. A papa Francestg èsi perencunter reussi da beneventar ensemen ils dus presidents Schimon Peres e Mahmud Abbas; quest davos represchenta oramai er il Hamas da l'uscheditga strivla da Gaza. En Siria furiescha la guerra civila vinavant; ils pajais limitrofs Jordania, Libanon e Turchia ston beneventar adina dapli fugitivs. Ed uss anc l'Irac, nua che «la regenza centrala ha tuttafatg pers il nord» («NZZ» dals 24 da zercladur, p. 3). I na schmirvegla tuttina betg che gist la diaspora giudaica, cun sia experientscha dals conflicts e sia rait globala da contacts, sa mova cun tschertgar ina via da pasch. «JCall» ('European Jews for reason') unescha burgais giudaics europeics ed amis da l'Israel profundamain colliads cun existenza e segirtad da lez stadi e plain quitads per ses avegnir (...). 'JCall' manegia che l'occupaziun e la colonisaziun continuadas da la Cisjordania e da Jerusalem ost periclitoschia l'identitad da l'Israel. Lezza politica indeblescha ed isolescha il stadi en la cuminanza internaziunala (...). Nus essan persvas che pir la fin da l'occupaziun e la creaziun d'in stadi palestinais possian segirar l'existenza da l'Israel sco stadi democratic.» L'organisaziun è sustegnida t. a. da l'istoricher Elie Barnavi, anteriur ambassadur da l'Israel, e dal politolog Hubert Védrine, anteriur minister franzos d'affars externs. La Palestina araba (Cisjordania e Gaza) dumbrà oz passa quatter milliuns olmas.

Charta istorica Palestina/Israel 1946–2010.

Ils sis pilasters da la convivenza

«Le Monde» (Paris) dals 20 da zercladur ha publictà in nov appel da «JCall» (<jcall.eu>) «per in'intervenziun politica internaziunala oz», firmà da persunalitads da la diaspora giudaica en Belgia, Frantscha, Italia e Svizra, t. a. l'anteriura cuss. fed. Ruth Dreifuss ed il scriptur Alain Finkielkraut, commember da l'«Académie française». L'appel numna sis pilasters pussaivels d'ina tala cunvegna:

1. «Turnar als cunfins da 1967, cun ba-

rats territorials acceptads d'omaduas parts per resguardar las realitads d'oz.»

2. «Prender mesiras da segirtad per omaduas parts, basadas cunzunt sin ina preschientscha internaziunala oravant tut americana.»

3. «Dar cumpensaziuns als Israelians che vivan oz en Cisjordania e duain turnar en l'Israel.» En Cisjordania vivan oz var 300 000 colonists israelians.

4. «Propuner opziuns als fugitivs palestinais [che han bandunà l'Israel il 1948 u silsunter] ed a lur descendents (...). I pudessan restar nua ch'i vivan ussa, ir a star en il futur stadi palestinais, en auters

pajais ch'als beneventian, u en l'Israel sche lez als beneventa.»

5. Parter Jerusalem (oz 804 000 olmas) tranter la chapitala da l'Israel, cun ils quartiers oz israelians, e quella da la Palestina, cun ils quartiers oz arabs. «Proteger ils lieus sontgs [da Jerusalem] cun cunvegna internaziunala e lubir lur access a mintgin(a).» La citad è ordvart impurtanta per il cristianissem, il giudaicsem e l'islam.

6. «Renconuscher tranter per il dretg dals Israelians da disponer da lur stadi ed il dretg dals Palestinais da disponer da lur stadi.»